

Schoolplan Spinoza20first 2018-2020

Spinoza
20FIRST
DALTONLYCEUM MHV+

Inhoudsopgave

Woord vooraf	3
Bestuurlijke missie/visie	3
Wat betekent dit voor Spinoza20first?	3
Missie	3
Visie	4
Ambitie	4
Huidige situatie	6
Inrichting van het onderwijs	6
Ons onderwijs	6
Maatwerk en een gepersonaliseerde leerlijn; hoe geven we hier vorm aan ?	7
Persoonlijke ontwikkeling	8
Explore-tijd	9
Resultaten tot nu toe	9
Organisatie	9
VAS	9
Veiligheid	10
De borging van de kwaliteit van ons onderwijs	10
Critical friends Spinoza Lyceum en externe (samenwerkende) scholen	10
VAS	10
Onze prioriteiten voor de komende twee jaar	11
Totstandkoming van het schoolplan	11
Thema's en doelen 2018 – 2020	12
Maatwerk	12
Het 'wat?'	12
Het 'hoe?'	12
Het 'wanneer?'	13
Verbinding met de buitenwereld en samenwerking met externen	14
Ouderbetrokkenheid	14
MBO, HBO & universiteiten	14
PO-VO	15
LOB & bedrijven	16
Communicatie	16
Website	16
Communicatie met ouders	16
Over het onderwijs	17
Over de leerling en over leerlingbegeleiding	17
borging en kwaliteit	18
Huisvesting	19

personeelsbeleid	19
Screening nieuwe experts	19
Scholing om deze bekwaamheden verder uit te bouwen	19
Bijlage 1	21
Bijlage 2	22

Woord vooraf

Voor u ligt het concept-schoolplan Spinoza20first 2018-2020. Vanwege de ontwikkeling waarin deze startende school zich bevindt, is gekozen voor een werkdocument dat na twee jaar bijgesteld zal worden. Aan het eind van schooljaar 2017-2018 blikken we terug op de doelen die voor schooljaar 2017-2018 gesteld zijn. Welke doelen zijn behaald, welke moeten worden bijgesteld ?

Ook kijken we vooruit naar het schooljaar 2018-2019. Welke doelen moeten nu al worden bijgesteld of aangepast, welke doelen zijn inmiddels gerealiseerd en welke nieuwe doelen komen erbij ? Wij zullen tijdens het monitoren van deze plannen ook leerlingen en ouders betrekken.

Bestuurlijke missie/visie

De Stichting Spinoza Lyceum stelt zich ten doel om het aanbod aan het daltononderwijs binnen het Voortgezet Onderwijs in Amsterdam te vergroten. Daarbij vinden we het belangrijk dat we ons telkens de vraag stellen of het onderwijs dat we aanbieden nog voldoende aansluit bij de leefwereld en de toekomst waarin onze leerlingen opgroeien. Een snel veranderende samenleving vraagt om een voortdurend kritische houding met betrekking tot het onderwijsaanbod. Mede hierdoor is voor Spinoza20first gekozen voor een eigentijds onderwijsconcept, dat op meerdere onderdelen afwijkt van het daltononderwijs zoals dat op het Spinoza Lyceum gegeven wordt. Hierdoor hebben kinderen en ouders, die opteren voor daltononderwijs, iets te kiezen.

We beseffen heel goed dat we door het aanbieden van dit nieuwe onderwijsconcept binnen Amsterdam het onderwijsaanbod binnen de stad vergroten. Enerzijds is dit heel goed voor leerlingen en ouders, immers er valt meer te kiezen, anderzijds wordt hierdoor de kloof tussen de onderwijsvraag en het onderwijsaanbod groter. Wij streven ernaar om samen met de overige schoolbesturen binnen het Voortgezet Onderwijs in Amsterdam invulling te geven aan de Amsterdamse onderwijsagenda, die door de gezamenlijke schoolbesturen is samengesteld. Dat betekent dat we naast groei ook rekening willen en moeten houden met krimp. Wij geloven in een intensieve samenwerking tussen alle schoolbesturen. Een samenwerking die ervoor moet zorgen dat er voor alle leerlingen in Amsterdam en omstreken een passende onderwijsplek is, nu en in de toekomst.

Wat betekent dit voor Spinoza20first?

Missie

Op Spinoza20first willen we onze leerlingen tot vaardige en kritische jonge mensen laten opgroeien, die nieuwsgierig zijn en blijven en die zichzelf en anderen weten te inspireren.

Visie

*“Het gaat er echter in het onderwijs niet om **dat** kinderen leren, maar dat ze **iets** leren, dat ze met een bepaald **oogmerk** leren en dat ze van **iemand** leren.” Gert Biesta (2014)*

Spinoza20first staat voor een brede vorming van leerlingen. Kennis is hierin een belangrijk component. Daarnaast vinden we de vorming als mens en de rol als mens binnen de maatschappij erg belangrijk.

Dit bereiken de leerlingen door:

- het aanleren van de specifieke daltonvaardigheden
- *de inzet van de omgeving (omgeving van het kind en omgeving van de school, het onderdeel uitmaken van een groter geheel)*
- maximaal eigenaarschap van het eigen leerproces
- het leren van moderne, 21ste-eeuwse vaardigheden
- het gebruik van de leerstrategieën *Onderzoekend en Ontwerpend Leren*
- dat Spinoza20first veel aandacht besteedt aan persoonsvorming
- kennis te maken met het onbekende
- deep learning¹

Op Spinoza20first hebben wij hoge verwachtingen van leerlingen, ouders en medewerkers. Dit betreft zowel de betrokkenheid bij de school als het navolgen van de gezamenlijke en individuele ambities.

Ambitie

Spinoza20first maakt onderdeel uit van Stichting Spinoza Lyceum. Het Spinoza Lyceum is sinds jaren een van de populairste scholen in Amsterdam. Spinoza20first wil uitgroeien tot een volwaardige brede daltonscholengemeenschap, die in 2021 ruimte biedt aan 800-1000 leerlingen. Leerlingen in en rond Amsterdam hebben binnen de Stichting Spinoza Lyceum een keuze uit twee verschillende vormen van daltononderwijs en kunnen daardoor kiezen voor het onderwijsconcept dat het beste bij hen past. De synergetische samenwerking tussen de beide scholen maakt dat deze groei en verzelfstandiging mogelijk is. Spinoza20first kan dankbaar gebruik maken van de jarenlange ervaring en de goede contacten in en buiten Amsterdam van het Spinoza Lyceum. Tegelijkertijd kan het nieuwe onderwijsconcept en daarmee de onderwijskundige ontwikkelingen en maatwerk op Spinoza20first, het Spinoza Lyceum nieuwe kansen bieden. In 2021 zal Spinoza20first de definitieve huisvesting betrekken. In een veranderende samenleving

¹ De 6 C's van Fullan sluiten aan op de 21ste eeuwse vaardigheden, zij zijn ons inziens een verdieping hierop en stimuleren leren binnen de context van een real life problem.

waar digitalisering, individualisering en internationalisering steeds belangrijker wordt, is het belangrijk om talenten in de volle breedte te ontwikkelen om zodoende onze leerlingen op te leiden tot competente wereldburgers. Het nieuwe gebouw zal volledig toegerust zijn om het Spinoza20first-onderwijs te bieden dat bij onze ambitie past.

Huidige situatie

Spinoza20first telt op dit moment 210 leerlingen, 7 stamgroepen en een zij-instroomgroep in leerjaar 2. Daarnaast zijn er op dit moment 7 stamgroepen in leerjaar 1 met de mogelijkheid tot uitbreiding met een zij-instroomgroep in schooljaar 2018-2019. Spinoza20first biedt gepersonaliseerd onderwijs op mavo-, havo- en vwo-niveau of een combinatie hiervan.

Momenteel wordt een plan van eisen opgesteld voor de definitieve locatie. De huidige tijdelijke locatie biedt ruimte aan maximaal 450 leerlingen. In het schooljaar 2018-2019 zal het leerlingaantal, bij een zij-instroom van 15 leerlingen en een brugklas-instroom van 150 leerlingen, toenemen tot ongeveer 375. Het thema huisvesting zal de komende twee jaar hoog op de agenda staan.

Spinoza20first wil zich ontwikkelen tot een brede leergemeenschap waar alle actoren van en met elkaar leren. Op het gebied van personeel hebben we inmiddels veel bereikt. Experts, zo worden de docenten op Spinoza20first aangesproken, geven met elkaar, zowel binnen als buiten hun sectie, vorm aan het onderwijs. Het onderwijsconcept vereist dit van hen, tegelijkertijd getuigt dit van een grote mate van professionaliteit, waarbinnen dit proces zich afspeelt. De professionele cultuur die op Spinoza20first zichtbaar is, is een belangrijke factor voor een succesvolle onderwijsontwikkeling. De verdubbeling van het team na één schooljaar en de hiermee gepaard gaande uitdagingen, heeft het team als 'naadloos' ervaren. Het van en met elkaar leren samen met ouders, leerlingen en onze omgeving, verdient de komende jaren verdere aandacht en ontwikkeling.

Inrichting van het onderwijs

Ons onderwijs

Spinoza20first is een brede openbare daltonscholengemeenschap. Er wordt op drie verschillende niveau's onderwijs aangeboden: vwo+, havo en mavo.

De 'daltondriehoek' is het uitgangspunt voor Spinoza20first. Er wordt gewerkt aan de kernwaarden van het Daltononderwijs: vrijheid in gebondenheid, zelfstandigheid, samenwerken, effectiviteit en reflectie. Binnen de cultuur op school nemen deze kernwaarden een belangrijke plek in. Deze kernwaarden vereisen echter wel dat iedereen op school, zowel leerling als expert, verantwoording durft te nemen, verantwoordelijkheid durft te geven en vertrouwen durft te vragen.

Daltononderwijs

Spinoza20first is een daltonschool. Wat houdt daltononderwijs eigenlijk in? Het daltononderwijs gaat uit van 5 kernwaarden:

Vrijheid & verantwoordelijkheid

Reflectie

Samenwerken

Effectiviteit

Zelfstandigheid

Klik op de kernwaarden om meer te zien hoe hieraan invulling gegeven wordt op Spinoza20first. In bijlage 1 staan deze waarden beschreven.

Deze vijf kernwaarden zijn daltonvaardigheden die een leerling moeten bezitten, als de hij de school na zijn examen verlaat. Er is vastgesteld wat het gewenste niveau is per leerjaar en wat daarbij de doelen zijn. In de onderbouw vullen leerlingen samen met hun coach (dit kan een expert zijn maar dat is niet noodzakelijk) en een medeleerling een daltonrapportageformulier in. Dit formulier kan worden opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Na afloop van elk project wordt bekeken aan welke kerndoelen en daltonleerlijnen door de leerling is gewerkt. Ook kan op een aantal vaste momenten in het jaar worden bekeken waar de leerling staat wat betreft de algemene daltonvaardigheden.

In de bovenbouw of eerder, wanneer zij dit aangeven te willen, kunnen leerlingen zelf bepalen aan welke vaardigheden ze willen werken en zijn ze zelf verantwoordelijk voor de rapportage in de vorm van reflectieverslagen binnen een portfolio. De coach begeleidt ze daarbij. Uiteindelijk leidt dit portfolio tot het daltoncertificaat.

Maatwerk en een gepersonaliseerde leerlijn; hoe geven we hier vorm aan ?

Alle leerlingen leren anders. Zij hebben verschillende leervoorkeuren, een leerstijlen en interesses. Ook is er verscheidenheid in ontwikkeling en groei van leerlingen. Het is daarom niet logisch, dat alle leerlingen in een stamgroep op hetzelfde moment en op dezelfde manier hun vaardigheid en kennis moeten aantonen. Evenals op de meeste andere scholen zorgen wij ervoor dat de door de overheid opgestelde kerndoelen in de onderbouw behaald worden. Op Spinoza20first kan de leerling ervoor kiezen het voorstelprogramma te volgen, maar er is ook ruimte zelf met een voorstel te komen door bijvoorbeeld een debat te organiseren, voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren met andere leerlingen. Door een debat te organiseren laat de leerling zien te reflecteren, een belangrijke daltonvaardigheid.

Leerlingen leren binnen Spinoza20first altijd op het voor hen hoogst haalbare niveau. Het komt dan ook geregeld voor dat leerlingen met een mavo/havo-advies voor verschillende domeinen en vakken werken op vwo-niveau. Leerlingen met een vwo-basisschooladvies

werken aan opdrachten, die een verdieping en verrijking bieden op het voorstelprogramma. Soms werken leerlingen ook vooruit. Binnen het narratief ²worden eigen interesses onderzocht. Om maatwerk te kunnen bieden, stimuleren we eigenaarschap bij onze leerlingen. Leerlingen hebben de regie over het grootste gedeelte van hun rooster (het wanneer), mogen voorstellen doen over *wat* zij leren en *hoe* zij willen aantonen dat zij de kennis en vaardigheden beheersen. Hun coach ondersteunt en stimuleert de leerling regie te nemen over het eigen leren.

Persoonlijke ontwikkeling

Spinoza20first draagt binnen het onderwijs bij aan een opvoeding van jong-volwassenen zonder vrees. Het Spinoza20first kenmerkt zich, door hierin de dialoog (het gesprek) centraal te stellen. Leerlingen worden aangemoedigd de wereld met een nieuwsgierige, kritische maar open blik tegemoet te treden zodat directe oordelen en meningen worden uitgesteld. Daarbij wordt gericht op de ontwikkeling van kennis, persoonsvorming en maatschappelijke toerusting (Gert Biesta, 2014).

Onderwijsleerstrategie

Wanneer leerlingen werken in projecten wordt dit ondersteund door een structuur van onderzoekend of ontwerpnd leren (OOL). Dit is een methode, de denkcirkel, die aangeeft hoe een project aangepakt kan worden. Leerlingen werken soms alleen, maar meestal in groepjes en worden door de expert begeleid. Bij OOL voeren leerlingen onderzoek uit op basis van (eigen gestelde) onderzoeksvragen of ontwerpen ze oplossingen voor problemen of behoeftes.

Door deze manier van werken ontwikkelen leerlingen 21^e-eeuwse vaardigheden. Dit zijn vaardigheden die nodig zijn om succesvol deel te kunnen nemen aan de maatschappij van de toekomst. Het zijn vaardigheden zoals bijvoorbeeld als computational thinking (begrijpen hoe technieken en apparaten werken), probleemoplossend denken, ICT-vaardigheden, communiceren en samenwerken (zie het model voor 21e-eeuwse vaardigheden). De komende twee schooljaren zal er vooral worden ingezet op de ontwerpnd leren.

Link naar animatie: Spelen met 21^e eeuwse vaardigheden:
<http://curriculumvandetoekomst.slo.nl/21e-eeuwse-vaardigheden>

Onderwijsinhoud

De inhoud van ons onderwijs wordt gevormd binnen de vier kennisdomeinen.³ De kennisdomeinen zijn leergebieden waarbinnen de kerndoelen van verschillende vakken contextrijk worden aangeboden. Op Spinoza20first is een schooljaar opgedeeld in verschillende thema's. Binnen elk thema gaan leerlingen aan de slag met een nieuwe 'onderzoeksvraag' die te maken heeft met één of meerdere domeinen. Eigen creativiteit speelt hierin een belangrijke rol. Wat willen de leerlingen graag leren of waar kan iemand hen in de ontwikkeling bij helpen? Er wordt gewerkt in de leerpleinen, werkplaatsen, ateliers of zelfs

² Het Narratief op Spinoza20first is een langlopend project met raakvlakken naar alle domeinen en kernvakken binnen de school. Leerlingen worden gestimuleerd om expert te worden op een bepaald gebied, binnen het narratief. De uitgangspunten van *Deep learning* liggen aan het narratief ten grondslag.

³ Mens en Maatschappij/ Natuur en technologie/ Expressie en Beweging / Taal en Cultuur

binnen bedrijven, om kennis en vaardigheden eigen te maken. De verschillende domeinen waarin gewerkt kan worden zijn:

De kernvakken (Nederlands, wiskunde, rekenen en Engels) spelen binnen elk domein een belangrijke rol. Zo wordt er bijvoorbeeld verbinding gemaakt met het Narratief.

Binnen alle domeinen spelen ook de vastgestelde kerndoelen voor het voortgezet onderwijs van het ministerie van OCW een belangrijke rol. Samen met een expert en medeleerlingen gaan leerlingen op zoek naar hoe de onderzoeksvragen vorm kunnen krijgen én gekoppeld kunnen worden aan deze kerndoelen.

Explore-tijd

We willen leerlingen kennis laten maken met het voor hen onbekende. Het programma voor explore-tijd willen we structureel verbeteren door binnen alle domeinen een vast aanbod explore te realiseren. Minimaal de helft van alle explore-tijd zal in schooljaar 2019-2020 door, ouders, vrijwilligers en contacten uit het bedrijfsleven worden ingevuld. De andere helft wordt door experts ingevuld om hier verrijking en verdieping op het eigen domein/vak te kunnen realiseren. In schooljaar 2017-2018 wordt gewerkt aan het aanhalen van banden met alle externe partijen. Daarnaast wordt een database aangelegd van alle partijen en de rol die zij binnen de school kunnen hebben.

Resultaten tot nu toe

De school ontwikkelt zich in een hoog tempo. Hieronder staat een aantal resultaten beschreven.

Organisatie

Een verdubbeling van het leerlingaantal, een verdubbeling van het expertbestand en de verhuizing naar een ander, groter gebouw, vergt veel van de organisatie. Oude en soms tijdelijke oplossingen werken niet meer.

De organisatie van het onderwijs heeft zich ontwikkeld naar een meer professionele organisatie. Zo is Magister in gebruik genomen en wordt er gewerkt volgens een duidelijke jaarkalender, waardoor meer rust is ontstaan.

Omtrent rollen en taken van medewerkers binnen het OOP en het OP is meer helderheid gekomen.

- De pilot 'taakbeleid Spinoza20first' is ingezet.
- De bereikbaarheid van school is toegenomen.
- Verbeteringen rond het rooster zijn in grote mate gerealiseerd.

Door de groei van de school blijft het mee-ontwikkelen van de organisatie een belangrijk aandachtspunt.

VAS

In november hebben de kernvakexperts gewerkt aan de [VAS-analyse](#). Aan de hand van de resultaten uit de VAS-analyse zijn schoolbrede verbeterplannen gemaakt en worden individuele verbeterplannen gemaakt en besproken met ouders. Wanneer leerlingen nog niet op de benchmark presteren, werken zij deze vaardigheid bij met extra begeleiding.

Veiligheid

Veiligheid wordt op Spinoza20first hoger gewaardeerd (met een 7,8) door onze leerlingen dan het landelijk gemiddelde. Mogelijk komt dit door de kleinschaligheid van de school. Omdat de school elk jaar verandert van samenstelling en daarmee de groepsdynamiek en de organisatie, zullen deze factoren worden meegenomen in het realiseren van veiligheid op school en de resultaten blijven monitoren. Jaarlijks zullen wij een steekproef houden onder onze leerlingen.

De borging van de kwaliteit van ons onderwijs

Op Spinoza20first werken we niet met cijfers. Onderwijsresultaten kunnen nog niet gemeten worden aan de hand van uitstroom van gediplomeerden. We hebben daardoor andere mogelijkheden en strategieën bedacht om de kwaliteit van ons onderwijs te borgen.

Critical friends Spinoza Lyceum en externe (samenwerkende) scholen

De komende twee jaar wil Spinoza20first inzetten op borging van de kwaliteit van het door ons geboden onderwijs door :

1. intern: collegiaal onderwijsbezoek door eigen collega's, gemeenschappelijk lesontwerp. Er vindt op deze manier veel gezamenlijke uitwerking van het curriculum en nadenken over het onderwijs plaats.
2. interscholair: Ieder domein krijgt bezoek van collega's (interne critical friends) van het Spinoza Lyceum voor feedback op het programma.
Van en met onze collega's van Spinoza Lyceum leren vinden we van belang.
3. critical friendbezoek (visaversa) van andere vernieuwingsscholen in en buiten Amsterdam. In schooljaar 2017-2018 organiseren we met en voor de samenwerkende nieuwe concept scholen in Amsterdam "domeinconferenties". Hier ontmoeten vak- en domeincollega's elkaar om samen te leren, uit te wisselen en samen te ontwikkelen. Onder begeleiding van Schoolinfo werkt de school samen met o.a. Lumion, Springhigh, Cartesius 2 en Havo de hof.

VAS

De komende jaren gaan wij voor de kernvakken een VAS-analyse maken op school-en individueel niveau. We monitoren nauwlettend of leerlingen op of boven het landelijk niveau presteren. In geval van een significante afwijking van het landelijk niveau, wordt toegelicht wat hiervan de oorzaak is en kunnen de gemaakte keuzes worden uitgelegd. We stellen het curriculum en programma's op schoolniveau vast. Op individueel niveau worden plannen van aanpak gemaakt. Het volgen van extra kernvak vaardigheidslessen of het geven van extra aandacht voor het aanleren van

vaardigheden (bijvoorbeeld grammatica) bij nieuwe opdrachten, behoort tot de mogelijkheden.

Onze prioriteiten voor de komende twee jaar

Totstandkoming van het schoolplan

Gezien de ontwikkeling waarin de school zich momenteel bevindt, is besloten een schoolplan te schrijven voor de komende twee kalenderjaren (2018-2020). Dit schoolplan komt tot stand op basis van:

- de evaluaties met leerlingen,
- de teamevaluatie,
- feedback uit de MR van het Spinoza Lyceum
- feedback uit drie ouderpanels en twee ouder-denktanks,
- opbrengsten van de visitatie van een leernetwerk van schoolleiders
- de resultaten van de VAS-toetsen van het eerste leerjaar.
- de onderwijskundige doelen, ambities die wij hebben en onze doelen voor de komende twee schooljaren

De feedback uit de verschillende evaluaties is verzameld en vormde de basis voor een sterkte-zwakte analyse. Hieruit is een lijst van aandachts/uitgangspunten voortgekomen, die op woensdag 14 juni 2017 aan het gehele team is voorgelegd.

De komende twee jaar zullen onze prioriteiten liggen bij de volgende thema's.

- ☐ Maatwerk
- ☐ Verbinding met de buitenwereld en samenwerking met externen
- ☐ Communicatie
- ☐ Huisvesting
- ☐ Borging en kwaliteit
- ☐ Personeel - vanuit de visie van gedeeld leiderschap aandacht voor: meer visiedragers, p.v.a. begeleiding & scholing (nieuw) personeel, werken naar het profiel van de coach op Spinoza20first, werken naar het profiel van de expert op Spinoza20first.

Thema's en doelen 2018 – 2020

Hieronder staan de thema's met de daaraan gekoppelde doelen.

Maatwerk

Net als op het Spinoza Lyceum zullen de komende jaren op Spinoza20first in het teken staan van maatwerk. Met maatwerk op Spinoza20first bedoelen we dat elke leerling gestimuleerd wordt te verrijken, verbreden en te verdiepen en dat de leerling gestimuleerd wordt eigenaarschap te nemen over het eigen leerproces. Het is van belang dat we het leerlinggestuurd onderwijs verder zullen uitbreiden wat betreft:

- Het '**wat?**'
- Het '**hoe?**'
- Het '**wanneer?**'

Het 'wat?'

We stimuleren leerlingen door ze *zelf* initiatieven te laten ontplooiën met als doel de eigen leerinhoud te koppelen aan de verplichte kerndoelen, inhouden en interesses. Leerlingen krijgen zo de ruimte om onderzoek te doen naar eigen passies en interesses en hier werkelijk deskundig in te worden. Op die manier zullen zij relevantie voelen om ook de verplichte onderdelen aan te leren, wanneer deze kennis en vaardigheden nodig blijken te zijn om die expertise te verkrijgen. Het idee daarbij is dat leerlingen op deze manier geïnspireerd raken én blijven. De expert zal hierbij meer als begeleider fungeren dan als overdrager van de door hem of haar samengestelde lesstof. De verhouding leerlinggestuurde versus expertgestuurde lessen is op dit moment naar schatting 20/80. Het doel is om die verhouding in 2020 naar 50/50 te brengen. Op individueel niveau kan en mogen deze percentages afwijken. Het doel is meer keuzevrijheid mogelijk te maken voor de leerling.

Het 'hoe?'

Leerlingen worden vaker in staat gesteld onderwijsinhoud en verplichte kerndoelen af te sluiten door keuzes te maken passend bij hun leervoorkeuren en -behoeften. Het aanleren van daltonvaardigheden en de aandacht voor 21ste-eeuwse vaardigheden zullen dit proces ondersteunen. Daarnaast zal coaching, dat een belangrijke plek heeft binnen ons onderwijs, leerlingen in staat stellen betere keuzes in het 'hoe?' te maken. Ook hier is een verschuivende rol van de expert merkbaar, namelijk van uitsluitend kennisoverdrager naar begeleider met veel expertise.

De keuzemogelijkheden binnen hoe leerlingen voor alle vakken en domeinen kunnen aantonen dat zij de kennis en/of vaardigheden beheersen, worden uitgebreid naar een percentage van 50% van het curriculum in 2019-2020. Hierbij zal onderzocht worden wat per vak of domein mogelijk is.

Het 'wanneer?'

Leerlingen zullen in het schooljaar 2019-2020 ook *over* de thema's heen (binnen en buiten het leerjaar en het leerniveau) kunnen versnellen, verrijken en verdiepen. Daar waar nu versneld, verrijkt, verdiept en verbreed wordt *binnen* periodes van acht weken, wordt dit mogelijk gemaakt binnen periodes van één (school-)jaar en in een later stadium over verschillende (school-)jaren heen.

In het schooljaar 2019-2020 verlaten de eerste leerlingen Spinoza20first met een mavo (maatwerk)-diploma. Voor deze lichter leerlingen betekent dit, dat zij een diploma ontvangen waarin is opgenomen welke vakken de leerling op mavo-plus- en havo-niveau heeft bereikt.

In het schooljaar 2017-2018 zal een werkgroep een projectplan maken waar de volgende thema's in voorkomen:

Determinatie:

- Onderscheid mavo+ & mavo/havo:
- Mavo+ (aantekening havo)
- Mavo, onderweg naar de havo (mavo EN havo diploma)
- cohort-ontwikkeling mavo-stroom (er wordt onderzocht of een havo-stroom, waar de leerling onderweg het mavo-diploma haalt, een optie is)
- vwo en vwo+: de rubrics en toetsen worden in 2019 duidelijk onderscheidend van de havo toetsen gemaakt, zodat leerlingen meer zicht hebben op wat zij anders en/of meer leren of doen.

In schooljaar 2017-2018 moet in mei de determinatie vorm zijn gegeven.

Gemeenschappelijke doorontwikkeling van het curriculum en onderwijsinhoud rond thema's (in leerjaar 1) en het narratief in volgende leerjaren maken het mogelijk binnen het team van Spinoza20first van elkaar te leren en samen beter te worden in onderwijsontwerp en onderwijs op maat aanbieden.

Leerlingen zullen in leerjaar 2019-2020 meer mogelijkheden ervaren in *versnelling*, *verdieping*, *verbreding* en *verrijking*. De samenwerking met andere nieuwe conceptscholen binnen Amsterdam, critical friend bezoek van collega's van het Spinoza Lyceum en van andere nieuwe conceptscholen zullen verder curriculumontwerp ondersteunen en verbeteren.

Concretisering doelen onderwijsontwikkeling 2017-2020

- Vergroten van de autonomie van de leerling op het inrichten van het eigen leerproces ('hoe'): De keuzemogelijkheden binnen hoe leerlingen voor alle vakken en domeinen kunnen aantonen dat zij de kennis en/of vaardigheden beheersen, worden uitgebreid naar een percentage van 50% van het curriculum in 2019-2020.
- Proeffase in schooljaar 2017-2018. Pilotfase voor twee domeinen in schooljaar 2018-2019.
- Vergroten autonomie leerling op het onderwijsprogramma: de verhouding leerlinggestuurde versus expertgestuurde lessen is op dit moment naar schatting 20/80. Het doel is om die verhouding in 2020 naar 50/50 te brengen. Met het team zal per domein gekeken worden naar een realistische termijn. De

verhouding leerlinggestuurde versus expertgestuurde lessen verschilt op dit moment per domein. Dit onderzoek is eind schooljaar 2017-2018 afgerond.

- vwo+ programma (verrijkt onderzoeksprogramma)
- in maart 2018 afronding mavo-cohort examen 2019-2020 met mogelijkheid verrijking en versnelling, verbreding en verdieping. Het raamwerk voor de gehele brede onderbouw en het examenprogramma mavo 2019-2020 wordt in januari opgeleverd. De uitwerking van het curriculum verloopt via de PDCA-cyclus.

Verbinding met de buitenwereld en samenwerking met externen

Ter verrijking en verdieping van ons onderwijs en de leerlingen beter voor te bereiden om de complexe samenleving waarin we leven, is het van belang om de verbinding aan te gaan met de buitenwereld. Wij denken hierbij aan ouders, het basisonderwijs, het vervolgonderwijs en het bedrijfsleven.

Ouderbetrokkenheid

In het algemeen kan gesteld worden dat de meeste van onze ouders erg betrokken zijn bij de school. Ouders willen met name in de brugklas nog graag actief bij de school betrokken worden. Naarmate de leerling zijn of haar schoolloopbaan vervolgt, neemt in veel gevallen de betrokkenheid van ouders af. Spinoza20first vindt dit niet wenselijk, omdat we ouders als educatieve partners zien die voor *verrijking* binnen ons onderwijs kunnen zorgen. Inhoudelijke verdieping vanuit het oudernetwerk wordt door alle partijen als een grote, tot nu toe nog onvoldoende benutte kans gezien en verdient de komende twee jaar extra aandacht.

Naast de bestaande denktanks en ouderpanels bieden we een platform waar ouders de mogelijkheid hebben het onderwijsproces op onderdelen mede vorm te geven en in te richten. De school heeft hiervoor een plan⁴ ingediend bij de gemeente waarvoor de subsidie is toegekend. De gemeente gaat een onderzoek uitvoeren, waarvan de uitkomst in het schoolbeleid wordt meegenomen. De gemeente zal ouderbetrokkenheid op Spinoza20first het komende jaar volgen.

Concretisering doelen ouderbetrokkenheid

- Een netwerk opzetten met ouders voor de inhoudelijke verrijking van het onderwijs (2018-2019).
- Twee ouders op regelmatige mee laten draaien binnen de school met als doel hen een rol te laten spelen in het uitleggen van het onderwijsconcept (2018).

⁴ zie Bijlage 2

MBO, HBO & universiteiten

Natuurlijk streven wij ernaar dat iedere leerling het Spinoza20first verlaat met een mavo, havo en/of vwo+ diploma. Maar welke andere mogelijkheden zou een diploma van het Spinoza20first kunnen bieden, anders dan de andere Amsterdamse scholen? Wat houdt de plus precies in? Wij kijken verder dan het eindexamen en gaan in gesprek met docenten van mbo's, hbo's en universiteiten over de vereiste vaardigheden voor een goede aansluiting op het vervolgonderwijs. Mogelijk zouden deze opleidingen hier zelf een rol in kunnen spelen, bijvoorbeeld door middel van het aanbieden van een gastcollege op locatie. Het plan voor het verwezenlijken van dit doel wordt in een later stadium gerealiseerd (schooljaar 2019-2020).

Spinoza20first zoekt naast samenwerking het Spinoza Lyceum, ook met de nieuwe concept-scholen contact. Daarnaast maken we gebruik van de bestaande contacten van onze ouders. In het bijgestelde schoolplan wordt hier verder op ingegaan.

Concretisering doelen 2018-2020 Samenwerkingsverband MBO, HBO & universiteiten

- Het verrijken van ons onderwijs door samenwerking met MBO, HBO en universiteiten door meedraaicolleges buiten school en binnen school voor alle domeinen in schooljaar 2019-2020. Hierbij zou het contact leggen en samenwerking met individuele wetenschappers een mooie eerste stap zijn.

PO-VO

De contacten met het PO zijn de komende jaren gericht op het vergroten van de bekendheid van Spinoza20first. We willen de medewerkers van basisscholen uitleggen wie we zijn, waar we voor staan en wat we te bieden hebben. Dit bereiken we door de komende twee jaar minimaal 30 scholen te bezoeken, het onderwijsconcept van Spinoza20first te vertellen en voorlichting te geven.

Daarnaast breiden we de mogelijkheid uit voor leerlingen kennis te maken met ons onderwijs door middel van het programma 'de jonge onderzoekers'.

Concretisering doelen en aanpak 2018-2020 PO-VO

- In schooljaar 2017-2018 nodigen we 8-10 scholen uit tijdens meedraaidagen met als doel leerlingen uit groep 8 samen met hun ouders en hun leerkrachten kennis te laten maken met ons onderwijs.
- In schooljaar 2017-2018 5-10 PO-directies gesproken over het onderwijs op Spinoza20first (en Spinoza Lyceum).
- In schooljaar 2018-2019 nog 5-10 PO-directies gesproken over het onderwijs op Spinoza20first (en Spinoza Lyceum).
- In januari 2018 gaan leerlingen met promotiemateriaal (posters en kaarten) terug naar hun groep 8 met als doel onze school op de kaart te zetten.
- In januari 2018 miniconferentie voor basisscholen, met als doel contact en mogelijke start samenwerking.
- In april 2018 PO-scholen actief benaderen voor samenwerking.
- In schooljaar 2017-2018 eindrapportages met hierin de behaalde resultaten van hun voormalige leerlingen naar de basisscholen met een Spinoza20first-groet.

- februari-maart 2018 doorlopende leerlijn PO-VO programma "de Jonge onderzoekers"
- In 2018-2019 tenminste met twee PO-scholen een samenwerkingsverband op lesniveau binnen de scholen.
- In 2018-2019 tenminste met twee PO-scholen een samenwerkingsverband op personeelsniveau om uitwisseling en van elkaar leren te stimuleren.

LOB & bedrijven

Als onderdeel van LOB (loopbaanoriëntatie en begeleiding) willen wij voor en met onze leerlingen een netwerk opzetten van bedrijven die betrokken willen zijn bij de ontwikkeling van het onderwijs van de toekomst. De betrokkenheid van deze bedrijven kan op verschillende manieren opgezet worden, bijvoorbeeld door:

- het verzorgen van explore-uren
- het aanbieden van rondleidingen in het bedrijf
- het aanbieden van stageplekken
- deel te nemen aan verschillende activiteiten op school (denk aan college tour)

Deze activiteiten zijn onderdeel van het maatwerk, waarmee leerlingen hun leerdoelen afronden voor kernvakken en domeinen. Dit doel wordt in een later stadium gerealiseerd (schooljaar 2019-2020).

Concretisering doelen en aanpak LOB en bedrijven

- In juni 2018 inventarisatie geschikte bedrijven binnen alle domeinen en het formuleren van de examenprogrammaprofielen.
- In augustus-september 2018 met behulp van ouders benaderen bedrijven en instellingen (ook ouderparticipatie).
- Gesprekken samenwerking bedrijven en instellingen over duurzame samenwerking september 2018-februari 2019
- In schooljaar 2018-2019 per domein 2 explore-series per leerjaar vanaf leerjaar 1
- In schooljaar 2019-2020 per domein per thema (in totaal 5) een explore-serie.

Communicatie

Op Spinoza20first vinden we een goede communicatie belangrijk. Communicatie via verschillende kanalen en naar alle gebruikers (leerlingen, ouders, PO-VO en naar medewerkers). Vanaf schooljaar 2016-2017 heeft de school flink ingezet op communiceren via social media, waarbij we Instagram gebruiken voor communicatie met (potentiële) leerlingen en Facebook en onze site gebruiken voor communicatie met onze (potentiële) ouders. De komende schooljaren wordt de infrastructuur verder uitgebreid en worden de banden met het PO en het vervolgonderwijs verder aangehaald.

Website

Het updaten van de informatie op de site en het toegankelijk maken van van relevante informatie heeft het komende jaar prioriteit. In november 2017 presenteren wij de vernieuwde website. Dit is inmiddels gerealiseerd.

Communicatie met ouders

Door de fase waarin de ontwikkeling van Spinoza20first nu verkeert, realiseren wij ons dat een versteviging van communicatie naar ouders nodig is. Deze behoefte hebben ook ouders geuit. De school blijft de communicatie met ouders doorlopend monitoren en waar nodig verbeteren.

Over het onderwijs

De verwachting is dat de nieuwe website en het vaker publiceren van het bulletin voor meer tevredenheid bij de ouders zal zorgen. Dit was de conclusie na de ouderparticipatie gesprekken. Vanaf schooljaar 2017-2018 zal het ouderbulletin maandelijks verschijnen. Ook zullen we vanaf schooljaar 2018-2019 twee maal per jaar per leerlaag informatieavonden organiseren, waarbij het accent ligt op het uitleggen van het onderwijsconcept en de ontwikkeling ervan.

Concretisering doelen en aanpak Communicatie 2018-2020

- In schooljaar 2017-2018 onderzoek OIS, meetmomenten januari 2018 en juni 2018 met als doel inzicht krijgen in participatie- en informatiebehoefte van ouders
- Vanaf februari 2018 maandelijks ouderbulletin.
- In schooljaar 2018-2019 drie infoavonden plannen.
- In januari 2018 format voor rapportage gereed.
- In januari ouders platform benaderen om te zien welke info zij nog missen.
- In maart deze info op de site.
- Vanaf 2018 tweewekelijkse update site.
- Vanaf 2018 wekelijks berichten op alle social media met een link naar de site.

Over de leerling en over leerlingbegeleiding

De individuele begeleiding van de leerling wordt door de individuele coach gedaan. Vanaf schooljaar 2017-2018 zullen er meer vaste momenten ingericht worden voor rapportage aan leerling en ouders. Formats voor deze rapportages worden in schooljaar 2017-2018 ontwikkeld en geoptimaliseerd. Bovendien zal de school contact opnemen met ouders indien dat nodig wordt geacht rond het leerproces of het persoonlijk welbevinden van de leerling .

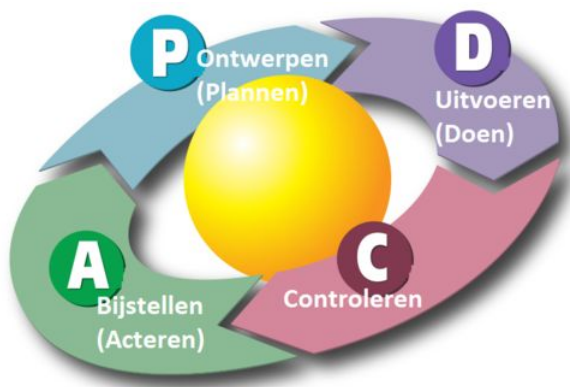
Concretisering doelen en aanpak 2018-2020

- In schooljaar 2017-2018 twee vaste momenten opnemen in de jaarkalender voor rapportage. (Individueel coachcontact over start, VAS en prognose zijn gepland).
- In januari 2018 format voor rapportage gereed.

Borging en kwaliteit

In schooljaar 2017-2018 wordt een doorlopende leerlijn PO-VO leerjaar 1 t/m 3 (PTO) op mavo, havo en vwo- niveau ontwikkeld, uitgevoerd, gecontroleerd en bijgesteld.

Daarnaast wordt het Programma Toetsing en Afsluiting (PTA) mavo & havo ontwikkeld.

Op Spinoza20first zal ook in de periode 2018-2020 onderwijs ontwikkeld en doorontwikkeld gaan worden. Daarnaast evalueren we met leerlingen, ouders en de experts en stellen bij waar nodig is. Dit doen we volgens de PDCA-cyclus. De ontwikkeling van het narratief is een succesvol voorbeeld voor een duurzame onderwijsontwikkeling die zich door de systemische aanpak evolueert en door het team geborgd wordt. Een ander succesvol voorbeeld van onderwijskwaliteitsverbetering is de verwerking van de VAS-toetsanalyse bij de kernvakken.

In januari is een voorlichting gegeven door inspectie over de eisen waaraan de school (met een nieuw concept) wettelijk aan moet voldoen. Op basis hiervan zullen nieuwe doelen worden geformuleerd.

Doelen 2018-2020

- Het gehele team kent en werkt met de PDCA-cyclus;
- In het (strategisch) personeelsbeleid wordt rekening gehouden met voldoende kwaliteit binnen alle fases van deze cyclus op teamniveau (op dit moment liggen de kwaliteiten op teamniveau binnen de fases P en D). De verschillende kwaliteiten van teamleden worden specifiek ingezet.
- opbouw meerjarige Individuele portfolio (2019)

De komende twee jaar wil Spinoza20first ook op borging van kwaliteit inzetten door uitwisseling:

- ❑ intern: collegiaal onderwijsbezoek, gemeenschappelijk lesontwerp
- ❑ interscholair: Ieder domein krijgt bezoek van collega's (interne critical friends) van Spinoza Lyceum voor feedback op het programma.
- ❑ critical friend bezoek (visa versa) van andere vernieuwingsscholen in en buiten Amsterdam.

Doelen en aanpak 2018-2020

- In 2018 wordt een kennisnetwerk opgezet voor nieuwe conceptscholen door Spinoza20first op schoolleiders-, expert-niveau. In 2019 zou dit zich kunnen uitbreiden op leerling- en ouder-niveau.
- Ieder domein krijgt bezoek van collega's (interne critical friends) van Spinoza Lyceum voor feedback op het programma in 2018.
- We betrekken de expertise van de decanen van Spinoza Lyceum bij de profielkeuzes en het schrijven van de examencohorten.

- Aan het eind van schooljaar 2017-2018 streven we naar toetsing en afsluiting vanuit het Spinoza Lyceum voor twee domeinen en de kernvakken in leerjaar 2.
- Aan het eind van schooljaar 2018-2019 streven we naar toetsing vanuit het Spinoza Lyceum voor drie domeinen en de kernvakken in leerjaar twee en drie.
- Aan het eind van schooljaar 2020-2021 streven we naar toetsing vanuit het Spinoza Lyceum voor alle kernvakken en domeinen in leerjaar twee en drie.

Huisvesting

Spinoza20first is een school in opbouw. De komende vier jaar zal huisvesting een belangrijk punt zijn voor de school. Spinoza20first zal in 2021 een leerlingenaantal bereiken van hebben van 800-1000 leerlingen. Dit leerlingaantal is exploitatie-technisch noodzakelijk, daarnaast biedt de nieuwe locatie (het Bajeskwartier) mogelijkheden door de herontwikkeling van deze omgeving waardoor naar verwachting de belangstelling voor Spinoza20first zal toenemen.

De huidige locatie zal over maximaal drie jaar niet langer toereikend zijn voor het leerlingaantal. In 2021 zal Spinoza20first naar verwachting de definitieve locatie betrekken. In oktober 2017 werd in samenwerking met de gemeente een start gemaakt met een Plan Van Eisen voor het nieuwe gebouw op de definitieve locatie. Hierin wordt de inrichting inclusief alle faciliteiten opgenomen die het mogelijk maken om leerlingen breed te vormen en dalton- en 21ste eeuwse vaardigheden aan te leren.

Doelen 2018-2020

- Opleveren van Plan van eisen voor de definitieve locatie in januari 2018
- Oplossing ruimtegebrek 2019-2020 in 2018 helder.

Personeelsbeleid

Screening nieuwe experts

Op Spinoza20first streven we naar een evenwichtig team. Alle experts zijn bevoegd of halen hun bevoegdheid binnen twee jaar. Daarnaast werken we aan bekwaamheid binnen dit specifieke concept. Op Spinoza20first zijn bekwaamheden als didactisch en pedagogisch handelen en coachen op het leerproces essentieel. Ook onderwijsontwikkeling en leerlinggestuurd onderwijs faciliteren is noodzakelijk voor de uitvoering van dit onderwijsconcept

Scholing om deze bekwaamheden verder uit te bouwen

De bekwaamheid op bovengenoemde gebieden zijn bij alle experts ontwikkeld. Toch zijn we van mening dat we hierin moeten blijven ontwikkelen. We werken op dit moment profielen uit voor experts, coach en stamgroepbegeleider.

Daarnaast kijken we per jaar welke bekwaamheden ontwikkeld moeten worden binnen de domeinsectie. Zolang de school groeit, en in ieder geval binnen de duur van dit

schoolplan, wordt rekening gehouden met aanvullende capaciteiten, kennis, bekwaamheden en bevoegdheden.

Gesignaleerd knelpunt: lerarenopleiding sluit niet meer goed aan bij onderwijsconcept vernieuwingsscholen; dus leiden wij steeds meer zelf op. Wij zoeken hierin de samenwerking met samenwerkende scholen.

In schooljaar 2018-2019 organiseren we twee mini-conferenties op sectieniveau voor de interne collega's en collega's van de samenwerkende nieuwe conceptscholen. Doel van deze conferenties is: uitwisseling van ontwikkeld materiaal, gezamenlijke onderwijsontwikkeling, uitwisseling op het gebied van (domein)didactiek en pedagogisch handelen binnen een nieuwe conceptschool.

Bijlage 1

De dalton kernwaarden

Reflectie

Reflexiviteit, nadenken over je eigen gedrag, je eigen werk en je resultaten, is op daltonscholen belangrijk. Op veel daltonscholen maken leerlingen vooraf een inschatting van de moeilijkheidsgraad en de tijd van de te maken opdrachten. Achteraf worden inspanning en resultaat met elkaar vergeleken. Zo leren ze reflecteren op de manier waarop ze leren, zoals het beoordelen van de eigen inzet, het beoordelen van medeleerlingen, het aanleren van discussievaardigheden, het leren omgaan met teleurstellingen etc.

Samenwerking

Daltononderwijs biedt de leerlingen iedere dag de mogelijkheid samen te werken. Doordat leerlingen samen met experts en medeleerlingen aan hun leertaken werken, leren zij met elkaar om te gaan en leren zij dat zij elkaar kunnen helpen.

Vrijheid en verantwoordelijkheid

Leerlingen leren op school een eigen keuzevrijheid te hanteren, waarbij zij zelf verantwoordelijk zijn voor hun (leer)gedrag en hun schoolwerk. Vrijheid is noodzakelijk om eigen keuzes te kunnen maken, eigen wegen te vinden. Door leerlingen meer ruimte te bieden kunnen zij een actieve en nieuwsgierige leerhouding ontwikkelen. Maar vrijheid betekent niet dat alles zomaar kan en mag. De opgegeven leerstof en de eisen die daaraan worden gesteld, de tijdslimiet en de schoolregels vormen de grenzen waarbinnen de leerlingen hun keuzevrijheid leren gebruiken. Leerlingen leren verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen schoolwerk, dat ze in vrijheid uitvoeren.

Zelfstandigheid

Zelfstandig leren op een daltonschool houdt in dat leerlingen uitgedaagd worden hun leertaken zelf tot een goed einde te brengen. Deze manier van werken stimuleert het probleemoplossend denken van de leerlingen. Om later als volwassenen goed te kunnen functioneren moeten de leerlingen leren beoordelen welke beslissingen zij moeten nemen.

De keuzevrijheid dwingt de leerlingen tot het nemen van zelfstandige beslissingen over een verantwoorde werkwijze.

Effectiviteit

Leerlingen krijgen de ruimte om te experimenteren, maar worden tegelijk ook geconfronteerd met de relatie tussen wat ze doen en wat dat oplevert. Dat is voor leerlingen een geleidelijk leerproces, waarin zelfkennis en zelfinschatting een grote rol spelen.

Bijlage 2

Algemene gegevens

Naam school	Spinoza2ofirst
Aantal leerlingen	in schooljaar 2017-2018 ca. 250 leerlingen
Contactpersoon	Babs Sirach
Telefoonnummer	020 5777 444
E-mailadres	b.sirach@spinozalyleum.nl

Ouderbetrokkenheid Voortgezet Onderwijs

Geef aan voor welke activiteiten u subsidie wil aanvragen (meerder antwoorden mogelijk):

- ☐ Ontwikkeling, aanpassing of uitbreiding van ouderbetrokkenheid;
- ☐ Kennisuitwisseling over ouderbetrokkenheid tussen scholen, leraren en/of ouders gericht op het delen van ervaringen en goede voorbeelden en het stimuleren van samenwerking;
- ☐ Het verstrekken van informatie aan en het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten voor ouders over één van de onderstaande onderwerpen:
 - i. de overstap po naar vo;
 - ii. ondersteuning keuze vervolgonderwijs;
 - iii. schoolloopbaan.
- ☐ Begeleiding en ondersteuning van ouders op het gebied van ouderbetrokkenheid die
 - i. de Nederlandse taal niet of nauwelijks machtig zijn;
 - ii. niet bekend zijn met het Nederlandse onderwijssysteem;
 - iii. die onvoldoende aansluiting hebben bij het schoolniveau van hun kind.
- ☐ Ontwikkeling en/of toepassing van communicatiemethodieken op het gebied van ouderbetrokkenheid die het contact tussen school en individuele ouder vergemakkelijken en ondersteunen.

Geef in maximaal 1,5 A4 een beschrijving van de activiteit(en), vergezeld van een begroting. Beschrijf ook in hoeverre er voldaan wordt aan de kwaliteitscriteria (Artikel 8, voorziening ouderbetrokkenheid voortgezet onderwijs)

Spinoza2ofirst is een school met een vernieuwend concept waarbij ouderbetrokkenheid essentieel is.

Onze visie

Algemeen kan gesteld worden dat de meeste ouders erg betrokken zijn bij de school waar hun kind onderwijs geniet en willen met name in het brugklas nog graag actief bij de school betrokken blijven. Naarmate hun kind zijn of haar schoolloopbaan vervolgt, neemt in de meeste gevallen de betrokkenheid van ouders met betrekking tot de school af.

Wij zijn van mening dat ouders alle jaren dat hun kind op school is, nauw betrokken moeten blijven bij de school.. Zeker met betrekking tot Spinoza2ofirst, een vernieuwingsschool, waar eigentijds onderwijs wordt geboden en waar veel onderwijsleerprocessen die binnen het onderwijs plaatsvinden, voor de

meeste ouders (nog) niet bekend zijn. Juist daarom is het van belang om ouders goed mee te nemen in het schoolproces. Om dit te realiseren is het essentieel dat ouders zich betrokken *voelen* bij de school en ook gemotiveerd zijn om, tijdens hun drukke dagelijkse werkzaamheden, extra tijd en energie te stoppen in activiteiten die de school van hen vraagt, dan wel die ze voor zichzelf mogelijk en wenselijk achten.

Ouderparticipatie is meer dat ouders wordt gevraagd deel te nemen aan activiteiten, veelal ter ondersteuning van het onderwijsleerproces dan wel om personeelsleden op onderdelen te ondersteunen. *Ouderbetrokkenheid* is volgens onze begrippen meer : ouders wordt gevraagd om daadwerkelijk deel te nemen aan het onderwijsproces als zodanig, ze voegen iets toe dat er nog niet is, door hun aanwezigheid en hetgeen ze doen zorgen ze voor een verhoging van de kwaliteit van activiteiten die binnen school plaatsvinden.

Dat verklaart dat we in bij de subsidieaanvraag ook nadrukkelijk ingaan op de meerwaarde die ouders voor toekomstige ouders, voor personeelsleden en voor leerlingen binnen school hebben.

Zonder échte betrokkenheid van ouders kan de school, en zeker ook Spinozafirst, niet meer datgene bieden dat nodig is om een kwalitatief goede eigentijdse school te kunnen zijn.

Een nieuw onderwijsconcept

Ouders en leerlingen kiezen voor Spinozafirst vanwege het geheel eigentijdse onderwijsconcept. Onze ouders zijn zich ervan bewust dat het reguliere onderwijs in toenemende mate niet meer het onderwijs biedt dat past in de 21e eeuw. Ouders zijn op zoek naar onderwijs dat hun kind goed voorbereidt op de toekomst en zien onder andere in Spinozafirst een school die dat in huis heeft.

Dit schooljaar zijn we gestart met Spinozafirst en we krijgen van ouders terug dat ze zeker tot aan Kerst moeilijk zicht krijgen op de leerprocessen van hun kind. Wat doen ze zoal de hele dag ? Krijgt mijn kind de leerstof aangeboden op het niveau dat bij hem past ? Hoe kan ik mijn kind thuis helpen met huiswerk ? Krijgt hij eigenlijk wel huiswerk ?

Veel vragen die terugkomen tijdens de reguliere ouderavonden. De antwoorden zijn niet altijd in woorden uit te drukken. In veel gevallen is het nodig om het te 'beleven', om het een keer mee te maken. Het lastige is dat we niet van ouders kunnen verlangen om regelmatig een dagdeel mee te lopen op school; anderzijds zou dit ook verstorend werken voor de experts op school.

De subsidieaanvraag richt zich op de vraag : hoe kunnen we ouders meer betrokken maken bij school, zodat ze zich niet alleen meer eigenaar voelen van hetgeen op school gebeurt, maar zich ook een beter en reëel beeld kunnen vormen van datgene wat zich op school afspeelt ? En ook antwoord geeft op de vraag op welke wijze zij hun kind thuis kunnen ondersteunen bij het schoolwerk. Daarmee zijn ouders niet alleen 'klant', maar worden ze ook 'partner' voor de school.

Activiteiten in het kader van de subsidieaanvraag : peercoaching

We zoeken 2 ouders die als 'mentor' fungeren voor onze toekomstige ouders, vergelijkbaar met het mentoraat op school, waarbij een docent de mentor is van een groep leerlingen.

Deze ouders worden ingewerkt binnen school, zijn goed op de hoogte van het reilen en zeilen en kennen het voltallige personeel.

Deze ouders treden op als peercoach voor de ouders van de nieuwe leerlingen. Enerzijds zijn ze de ouder-experts, anderzijds treden ze op als intermediair tussen ouders en school (docenten, onderwijs ondersteuners en schoolleiding).

Daarnaast zullen zij deelnemen aan ouderplatforms geïnitieerd door samenwerkingsverbanden (te denken valt aan de Samenwerkende Conceptscholen Amsterdam (SCA) : Caland Lyceum, Lumion, IJburg College, OSB, MLA, Vrije School, Spinoza Lyceum en Spinozafirst) en de gemeente.

Om deze taken goed uit te kunnen voeren is het noodzakelijk dat deze ouders beschikken over de juiste vaardigheden. Daartoe volgen ze vooraf een mentortraining die deels door de school en deels door externen van buiten georganiseerd wordt.

In ons concept vormen deze ouders de kerngroep en zijn er nog een vijftal ouders die hen ondersteunen om de beoogde doelen te verwezenlijken.

De te bereiken doelen

- door twee ouders structureel te verbinden met de school nemen ouders als doelgroep een vaste plaats in binnen de schoolorganisatie. De school geeft daarmee aan dat ouders een onmisbare

schakel zijn tussen school en samenleving.

- Doordat zittende ouders als peercoach optreden voor toekomstige ouders, wordt het voor nieuwe ouders gemakkelijker om de school te benaderen, de vragen te stellen die voor hen relevant zijn en zich sneller thuis te voelen op school. Immers, van de doelgroep waartoe je behoort neem je sneller iets aan en ontstaat in de meeste gevallen sneller een vertrouwensband.
- Doordat twee ouders de kerngroep vormen en de vijf overige ouders hiermee structureel verbonden zijn, haalt de school de buitenwereld in huis. Juist dat is zo belangrijk, aangezien we onze leerlingen zo goed mogelijk willen voorbereiden op de samenleving waarvan ook zij deel uitmaken..
- Doordat deze zeven ouders als het ware in school zijn opgenomen, kunnen ze voor toekomstige ouders ook met betrekking tot de informatieve en voorlichtende kant van groot belang zijn. Veel ouders geven terug dat de school vaak 'mooie praatjes verkondigt', maar dat ze het echte verhaal missen. Ouders, en zeker onze ouders, zijn als geen ander in staat het echte verhaal te vertellen.

Borging en verankering

De subsidiegelden worden gedurende het schooljaar 2017-2018 ingezet om de doelen te realiseren zoals hierboven beschreven. Borging ontstaat wanneer jaarlijks twee nieuwe ouders worden opgeleid als peercoach en weer vijf nieuwe ouders (bij voorkeur brugklasouders) als verbindende schakel worden ingezet. Met de ervaringen die we het komend schooljaar opdoen kunnen we de kwaliteit van de peercoaching en de inhoud van de ouderbijeenkomst vergroten. Het is de bedoeling dat de school vanaf het schooljaar 2018-2019 de kosten voor eigen rekening neemt door ze op te nemen in de begroting en het formatieplan.

Kennisdeling

We gaan het komend schooljaar op zoek naar scholen met een eigentijds onderwijsconcept en gaan met hen een samenwerkingsverband aan waarbij ouderbetrokkenheid een vast gespreksonderwerp is.

Op dit moment zijn er gesprekken met Lumion om te komen tot meer structurele samenwerking tussen de beide scholen.

Daarnaast maakt Spinozafirst deel uit van het samenwerkingsverband 'Samenwerkende Conceptscholen Amsterdam'. Binnen dit samenwerkingsverband willen we onze ervaringen delen met de andere scholen en om te komen tot een ouderplatform waar ouders van deelnemende scholen aan deelnemen. Doel van dit platform is kennisuitwisseling en 'leren van elkaar'.

Tenslotte vinden we het belangrijk dat ook de gemeente nauw bij onze activiteiten betrokken blijft. Dit doen we door regelmatig een terugkoppeling te geven, maar ook door een tweejaarlijks overleg waarin we, uiteraard samen met onze ouders, onze ervaringen delen en de voornemens voor het jaar daarop kenbaar maken.